

ÖCKERÖ KOMMUN

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Hedens skola F-6, grundskola och fritidshem
2019-2020

Skolans värdegrund

Vision

Vår vision är att Hedens skola ska vara en trygg och lustfylld plats att vara på. Vi vill ha gemensamma värderingar och normer som ger alla möjlighet att vara den han eller hon är.

Våra mål är

- att alla ska känna sig trygga
- att ha ett bra klimat och en god arbetsmiljö
- att ingen ska känna sig diskriminerad, kränkt eller mobbad

Ansvariga för planen

Rektor och Trygghetsteam

- ansvarar för att *undersöka, analysera, åtgärda, följa upp och utvärdera* skolans handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Trygghetsteamet består av:
Ellen Samefors lärare, Ulrika Skoog Hansson fritidspedagog, Lars Utbult rektor, Camilla Johannesson kurator och Pernilla Jansson specialpedagog,
- De verksamhetsformer som omfattas av planen är förskoleklass, grundskola F-6, grundsärskola och fritidshem. I planen används ordet skola och då menar vi både grundskola, grundsärskola och fritidshem.

All skolans personal

- ansvarar för att följa Handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling och förankra den i sitt arbete i skolan och i föräldrasamverkan.
- ansvarar för att undanröja upptäckta risker och hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter.
- arbetar förebyggande genom att vara goda förebilder och låter skolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet.
- planerar verksamheten så att tillfällen för samarbete och samspel skapas.
- dokumenterar de kränkande handlingar som inträffar.
- tar tillvara och utvecklar barnens förmåga till ansvars känsla och social handlingsberedskap så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Lagar och förordningar som styr

FN:s barnkonvention, artikel 2

Skollagen (2010:800)

6 kap.§ Åtgärder mot kränkande behandling

Diskrimineringslagen (2008:567)

2 kap. § 5

Syftet är att skydda barn och elever mot kränkningar

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Arbetsmiljölagen

Lgr -11

Främjande arbete (Lgr 11 rev. 2016)

”Skolväsendet vilar på demokratins grund. (...) Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.”

Definitioner

Kränkande behandling

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst. En viktig utgångspunkt är att **den som upplever sig kränkt, alltid måste tas på allvar**. Skolan ska förebygga och förhindra det som i lagen benämns som kränkande behandling (6 kap. Skollagen 2010:800).

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet är tänkt att täcka in alla former av kränkande behandling; det kan vara mobbning, men även enstaka händelser.

Mobbning är när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag vid upprepade tillfällen. Den som är utsatt kommer i underläge och känner sig kränkt.

Exempel på vad elever kan uppleva som kränkande: elaka ord, spridande av rykten, knuffar, slag, förstörda kläder och saker, utfrysning, miner, suckar, fniss och skratt.

Personalen får inte utsätta barn för straff eller annan negativ behandling på grund av att barnet eller förälder har anmält förskolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Diskriminering

Innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Kön:

Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Vi ska också förebygga och hindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av elever. Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i t ex sexualiserat språkbruk eller tafsande.

Könsöverskridande identitet eller uttryck:

Elever får inte diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck. Diskrimineringsgrunden omfattar de flesta transpersoner t.ex. transvestiter, intersexuella. (I skolan kan ett exempel vara att en pojke blir förlöjligad och hånad av en grupp för att han sminkar sig med mascara och läppglans).

Etnisk tillhörighet:

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Man kan ha flera etniska tillhörigheter. Vi har också ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet enligt skollagen.

Religion och annan trosuppfattning:

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och vi får inte missgynna någon elev pga. hans religion. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning t ex buddism, ateism.

Funktionshinder:

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder. Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionshinder räknas både sådana som syns, som att man använder rullstol och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD, autism och dyslexi. Funktionshinder kan uppstå till följd av en sjukdom eller något annat tillstånd. De kan också uppstå till följd av en medfödd eller förvärvad skada.

Sexuell läggning:

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Vi har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma

värdegrund till våra elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Ålder:

Elever får inte diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av ålder. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. (Exempel från skolan kan vara att X är ett år yngre än sina klasskamrater och blir retat pga. detta). Vi arbetar med att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. All planering och alla aktiviteter skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, solidaritet och tolerans.

Främjande och undersökande arbete.

På Hedens skola arbetar vi främjande genom att:

- Identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten.
- Faddergrupper
- Temaveckor t.ex. FN-veckan.
- I elevhälsomöten möts pedagoger, lokal elevhälsa och rektor vid 2-3 tillfällen varje termin med fokus på elevernas utveckling, lärande och trygghet.
- Skolan arbetar utifrån "Trivselprogrammet", ett program för aktivitet och inkludering i skolan. Trivselledare utses bland eleverna. Syftet är att skapa mer aktivitet och lek på rasterna samt positiva möten mellan skolans elever.
- På skolan finns ett Trygghetsteam som består av representanter från personalen. Teamet träffas regelbundet och arbetar med aktuella likabehandlingsfrågor som framkommer på skolan.

Kartläggning

Omfattning/förekomst av diskriminering och kränkande behandling kartläggs för att kunna vidta aktiva åtgärder.

I början av höstterminen kartläggs elevers och all personals upplevelse/uppfattning om trivsel, trygghet, studiero, arbetsmiljö både fysiskt och socialt.

Kartläggningsmetoder:

- observationer - sker dagligen
- Inför utvecklingssamtal, elever fyller i enkät på Unikum ang. trygghet, trivsel samt pekar ut otrygga platser.
- utvecklingssamtal
- föräldraenkäter – GR:s enkät en ggr/år
- elevhälsomöten
- handledning, kollegiehandledning
- incidentrapportering

Kartläggningen visar var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. Kunskapen ligger sedan till grund för skolans förebyggande åtgärder.

Analys av kartläggning

I elevenkäter ser vi att eleverna är mest otrygga på toaletter, berget och mopedparkeringen. Eleverna är generellt trygga på skolan men de upplever fortfarande bristande studiero. Incidentrapporteringen behöver förtydligas då allt för få incidenter rapporteras. Vi hanterar dock med framgång fler incidenter än vad som rapporteras.

Personalens utvärdering av föregående års fokusområden

Studiero:

Generellt har det blivit bättre studiero under året. I åk 4 ser man det framförallt under vårterminen. Åk 1-3 upplever att man har studiero men i förskoleklass är den inte tillfredställande.

Särskolan upplever sällan arbetsro på grund av lokaler som inte är anpassade för eleverna och att man har undervisat elever alltifrån lågstadiet till gymnasiet i samma lokal.

Nordsjöns fritids, med de yngre barnen upplever att man får lägga mycket energi för att barnen med lugn och ro ska stanna kvar i aktiviteter. På Skageracks fritids har fler elever än vanligt slutat (redan i åk 2) och en mindre barngrupp bidrar till ett ökat lugn.

Det är lugnare i korridorerna, i och med detta har även det oönskade språkbruket minskat i de allmänna utrymmena. I höstas fick fritids ha stängda dörrar in till sin verksamhet vilket inte är nödvändigt i dagsläget.

Bemötande/språkbruk:

Åk 4-6 är det hos många ett grovt språkbruk. Det kan förekomma "tysta" kränkningar i form av blickar och tystnad.

F-3 upplever att språkbruket generellt sett är bra förutom hos enstaka elever. Gruppens sammansättning kan ha stor inverkan på hur man bemöter varandra. Några av eleverna har nära till sin ilska, blir arga och hamnar ofta i konflikt med varandra.

Bland de yngre barnen på skolan ser man tendens till tråkig attityd och att förmågan att känna empati med varandra är ett utvecklingsområde.

Särskolan upplever ett positivt bemötande överlag. På gården kan förekomma enstaka påhopp från någon elev.

Förebyggande och främjande insatser för aktuellt år

OMRÅDE	ÅTGÄRD	ANSVARIG
Bemötande/ Språkbruk "Arga elever" Studiero	Pedagoger och annan personal ska genom sitt agerande och förhållningssätt vara förebilder för hur goda relationer kan skapas.	All personal
	Alla pedagoger ska ges förutsättningar så att tid finns att möta varje elev och medarbetare.	Rektor
	Finna strategier som passar den egna arbetsituationen som t.ex. att hälsa på alla elever varje dag på morgonen eller att uppmärksamma en elev i taget utifrån klasslistan, rullande dag för dag.	Pedagoger
	Aktivt arbetet med värdegrundsarbete så att eleverna utvecklar allt större förmåga att förstå andra människor och respekterar andra människors olikheter.	Pedagoger Elevhälsa

	Samverkan med hemmet. Föräldrar involveras i ett tidigt skede då elev visar kränkande attityd och språkbruk som orsakar konflikter och påverkar lärmiljön negativt.	Pedagoger Elevehälsa
Otrygga platser	Extra rastvakt på berget. Separera cykelparkering från mopedparkering Åtgärda lås på toaletter så att elever inte kan öppna dem utifrån.	Rektor

Beskrivning av barn/elevs samt vårdnadshavares delaktighet och inflytande i arbetet med planen

Delaktighet och inflytande

Elevernas delaktighet

Pedagoger i skolans olika grupper ansvarar för att det förebyggande och främjande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling som beskrivs i handlingsplanen, blir känt och förståeligt för eleverna.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavares medverkan i det förebyggande och främjande arbetet är mycket betydelsefullt för vårt fortsatta arbete. På föräldramöten informerar och samverkar pedagogerna om innehållet i Handlingsplanen.

I skolrådet ges dessutom föräldrarepresentanter och personal regelbundet möjligheter att samverka med skolan om det aktiva arbetet.

Personalens delaktighet

På skolan finns ett Trygghetsteam som består av representanter från personalen. Teamet fångar upp frågor och händelser som berör innehåll och arbete kopplat till Handlingsplanen.

Personalen går varje år i juni igenom Handlingsplanen och lämnar synpunkter samt utvärdering till Trygghetsteamet. Trygghetsteamet tar med sig personalens synpunkter i sin upprättelse av ny Handlingsplan. När den nya Handlingsplanen är klar i november presenteras den för all personal.

Hur planen förankras

Handlingsplanen förankras bland elever, vårdnadshavare och personal genom klassråd, elevråd, skolråd, föräldrasamtal, föräldramöte, Unikum samt personalmöte. Handlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida, via www.ockero.se. I

strukturerade samtal och vid konflikthantering använder vi oss av planen. Trygghetsteamet går runt och presenterar sig i de olika verksamheterna varje läsår.

Uppföljning av planen

Ska göras årligen (SL 6 kap, 8:e §)

- I juni utvärderar eleverna årets fokusområden antingen individuellt eller gemensamt i grupp, beroende på ålder.
- Ansvarig pedagog sammanställer och analyserar resultatet på klassnivå och delger elevhälsoteam på klasskonferens.
- Samtliga pedagoger utvärderar Handlingsplanen i juni utifrån årets fokusfrågor.
- Utvärderingarna sammanställs på skolnivå av Trygghetsteamet och presenteras för all personal på APT.

Anmälan och utredning av upplevd kränkande behandling

Rutiner för akuta situationer

Upptäckt av kränkande handling

- När vi ser upprepning av kränkande behandling arbetar vi på ett medvetet sätt med detta enligt vår handlingsplan. Vi har skyldighet att ingripa när vi tror att ett barn upplever sig kränkt.
- Utredning och åtgärder vid misstänkt kränkning av andra elever
- Rektor informeras och anmäler till huvudmannen.
- Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är, hur många steg i handlingsplanen man ska ta och hur snabbt.
- Personal som blir vittne till/får kännedom om kränkande behandling ingriper genom att genast avbryta handlingen och prata med var och en av de inblandade.
- Därefter meddelas ansvarig pedagog om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits.

- Om så behövs pratar den ansvarige pedagogen med de inblandade eleverna i ett fördjupat samtal. Pedagogen redogör för följderna av en fortsatt kränkande handling.
- Respektive vårdnadshavare informeras.
- Under hela utredningen skall det föras kontinuerlig skriftlig dokumentation.

Så här handlar vi om mobbning/kränkning kvarstår:

Första steget:

- Trygghetsteamet kontaktas, faktainsamling och arbetsfördelning görs i teamet.
- Enskilt samtal med utsatt elev och eventuella vittnen för insamling av information.
- Enskilt samtal med den elev som utsatt annan elev för kränkning. I samtalet gör pedagogen klart att kränkningen ska upphöra omedelbart.
- Trygghetsteamet informerar vårdnadshavare till inblandade elever. Eleverna informeras om att så kommer att ske.
- Berörd personal informeras.
- Nytt möte sker ca en vecka senare med representanter från trygghetsteamet som talar med inblandade elever individuellt.
- Återkoppling till berörda vårdnadshavare.
- Ytterligare uppföljning sker vid behov.

Andra steget (vidtas om ingen förbättring sker):

- Elevhälsoteamet informeras och kallar den/de som kränker till möte (elev, vårdnadshavare, berörd lärare, trygghetsteamsrepresentant och skolledning)
- Handlungsplan upprättas.
- Uppföljande möte: handlingsplanen utvärderas, eventuellt utarbetas en ny plan.

Tredje steget (Om problemet trots allt kvarstår):

- görs en anmälan till sociala myndigheter och/eller polis.
- Utredning och åtgärder när elev kränks av personal

Konflikter kan inte bara uppstå mellan barn, utan också mellan barn och vuxna. På Hedens skola gäller då:

- Om eleven känner sig kränkt av någon vuxen vänder sig han/hon eller vårdnadshavare till pedagog, rektor, trygghetsteamet eller skolsköterska.
- Om en personal upplever att en annan personal kränker ett barn är denne skyldig att vända sig till rektor.
- Rektor vidtar utredning.
- Parterna ges möjlighet till samtal med varandra. I samråd med de inblandade bestämmer rektor vilka som ska delta i samtalet. Eventuella ytterligare åtgärder vidtas av rektor.
- Rektor ansvarar för att uppföljning av ärendet görs.
- Dokumentation förs under hela ärendet.

Ansvarsförhållande:

- All personal på skolan är ansvariga för att ingen elev blir kränkt eller trakasserad.
- Vid upprepande kränkning eller trakasserier är ansvarig pedagog, trygghetsteamet och rektor ansvariga för att uppföljning sker.